

เชียงใหม่ทันตแพทยสาร ปีที่ 40 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2562
Chiang Mai Dental Journal Vol.40 No.3 September-December 2019

ความผิดปกติเสี่ยงมะเร็งช่องปาก: ลักษณะทางคลินิกและการเปลี่ยนเป็นมะเร็ง

Oral Potentially Malignant Disorders: Clinical Manifestations and Malignant Transformation

พรชกร แสงแก้ว¹, จิตจิโรจน์ อธิชัยเจริญ², อะนัม เอี่ยมอรุณ², สังสม ประภายาสาทก², สุรวุฒน์ พงษ์ศิริเวทย์²

¹นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

²ภาควิชาชีววิทยาช่องปากและวิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Pansakorn Sangkaew¹, Jitjiroj Ittichaicharoen², Anak Iamaroon², Sangsom Prapayasatok²,

Surawut Pongsiriwet²

¹Graduate student, Program in Oral Diagnostic Sciences, Faculty of Dentistry, Chiang Mai University

²Department of Oral Biology and Diagnostic Sciences, Faculty of Dentistry, Chiang Mai University

Received: 30 August, 2018

Revised: 7 December, 2018

Accepted: 8 July, 2019

บทคัดย่อ

ความผิดปกติเสี่ยงมะเร็งช่องปาก คือรอยโรคบริเวณเนื้อเยื่ออ่อนในช่องปากหรือสภาวะใด ๆ ของผู้ป่วยที่ส่งผลเพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งช่องปาก ซึ่งรอยโรคในกลุ่มนี้ได้แก่ ลิ่วโคเพลเคีย อีโรโทรเพลเคีย รอยโรคที่เพดานในผู้สูบบุหรี่หรือเลิกสูบบุหรี่ ชับมิวคัสไฟโบรซิสช่องปาก ไลเคนแพลนัส ดิสคอยด์ลูฟัสอีริธิม่าโตซัส รีมฝีปากอักเสบเหตุแสงแดด และกลุ่มอาการทางพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดมะเร็ง ซึ่งมีความชุกและโอกาสการเปลี่ยนเป็นมะเร็งที่แตกต่างกัน และอาจมีลักษณะทางคลินิก ที่คล้ายคลึงกับรอยโรคบริเวณเนื้อเยื่ออ่อนในช่องปากอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็ง ทำให้การวินิจฉัยรอยโรคได้อย่างถูกต้องนั้นเป็นงานที่ท้าทายของทันตแพทย์

ในการทบทวนวรรณกรรมนี้ จะมุ่งเน้นถึงลักษณะทางคลินิก และการเปลี่ยนเป็นมะเร็งของความผิดปกติเสี่ยงมะเร็งช่องปาก ได้แก่ ลิ่วโคเพลเคีย อีโรโทรเพลเคีย รอยโรคที่เพดานในผู้สูบบุหรี่หรือเลิกสูบบุหรี่ ชับมิวคัสไฟโบรซิสช่องปาก ไลเคนแพลนัส ดิสคอยด์ลูฟัสอีริธิม่าโตซัส และริมฝีปากอักเสบเหตุแสงแดด

คำสำคัญ: ความผิดปกติเสี่ยงมะเร็งช่องปาก ลักษณะทางคลินิก การเปลี่ยนเป็นมะเร็ง

Abstract

“Oral potentially malignant disorders (OPMDs)” are diseases or conditions that carry risks of oral cancer consisting of leukoplakia, erythroplakia, palatal lesions in reverse smoker, oral submucous fibrosis, lichen planus, discoid lupus erythematosus, actinic cheilitis and inherited cancer syndromes. Each of these OPMDs has different prevalence, clinical manifestations and malignant potential. However, the clinical presentations of some OPMDs may resemble those soft tissue lesions which do not carry risk of oral cancer. Therefore, they become challenges for dentists to make appropriate diagnosis.

เชียงใหม่ทันตแพทยสาร ปีที่ 40 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2562

Chiang Mai Dental Journal Vol.40 No.3 September-December 2019

This literature review will mainly focus on the clinical manifestations and malignant transformation of OPMDs including leukoplakia, erythroplakia, palatal lesions in reverse smoker, oral submucous fibrosis, lichen planus, discoid lupus erythematosus and actinic cheilitis.

Keywords: oral potentially malignant disorders, clinical manifestations, malignant transformation

CM Dent J 2019; 40(3)